

Home

Speerpunten Inwoners & bedrijven Water Rioleringsplan Beleid Contact

Gemeentelijk Rioleringsplan Twenterand 2019-2023

PDF van het online beeldend Gemeentelijk Rioleringsplan van de Gemeente Twenterand

Vaststelling door de gemeenteraad op 18 december 2018

www.twenterand.nl/rioleringsplan

Inhoudsopgave

Home	pagina 3
Speerpunten	pagina 6
<i>Gezondheid en leefomgeving</i>	
<i>Klimaatbestendig</i>	
<i>Duurzaamheid en circulariteit</i>	
<i>Samenwerking</i>	
Inwoners en Bedrijven	pagina 20
<i>Binnen – in huis en bedrijf</i>	
<i>Buiten – gebouw, tuin en erf</i>	
<i>Buiten – op straat en in de natuur</i>	
<i>Verstopingen en storingen</i>	
<i>Aansluiting aanvragen</i>	
<i>Bedrijven</i>	
<i>Heffingen</i>	
Water	pagina 38
<i>Afvalwater</i>	
<i>Regenwater</i>	
<i>Grondwater</i>	
<i>Oppervlaktewater</i>	
<i>Drinkwater</i>	
<i>Afkoppelen</i>	
<i>Helofytenfilters</i>	
<i>Wadi's</i>	
<i>Onderhoud water</i>	
<i>Zwemwater</i>	
Riolering	pagina 60
<i>RWZI</i>	
<i>Gemengd riool</i>	
<i>Gescheiden riool</i>	
<i>Drukriool</i>	
<i>Gemalen</i>	
<i>Bergbezinkbassins</i>	
<i>Onderhoud riolering</i>	
<i>Risicogestuurd beheer</i>	
<i>Riool in getallen</i>	
Beleid	pagina 76
<i>GRP 2019-2023</i>	
<i>Wet- en regelgeving</i>	
Contact	pagina 90
<i>Contactformulier</i>	
<i>Verstopingen en verstoringen</i>	
<i>Meer weten?</i>	

Home

Gemeentelijk Rioleringsplan

Welkom bij het beeldende Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) van de gemeente Twenterand. Hierin legt de gemeente haar rioleringsbeleid vast voor de periode 2019-2023. Onder de diverse knoppen van het submenu leest u meer over de activiteiten van de gemeente én wat u zelf kunt doen. Ook vindt u er informatie over de plannen voor de komende jaren. Centraal staan de drie zorgplichten van de gemeente voor afvalwater, regenwater en grondwater.

Wilt u rechtstreeks naar de samenvatting van het beleid voor de periode 2019-2023? Klik dan [hier](#).

Speerpunten

Belangrijke aandachtspunten voor de gemeente Twenterand zijn:

- ♦ klimaatverandering
- ♦ duurzaamheid en circulariteit
- ♦ volksgezondheid

En natuurlijk een mooie, prettige leefomgeving voor ons allemaal.

Een zaak van ons allemaal

Aan u – als inwoner van of bedrijf in Twenterand – vragen wij bewust om te gaan met water. Iedereen kan een bijdrage leveren aan een gezond en leefbaar klimaat. Dat kost weinig moeite. Het is een kwestie van weten wat te doen. En wat u juist beter kunt laten!

De wereld van water

Water is belangrijk voor onze gezondheid en leefomgeving. Het gaat dan over drinkwater, maar ook over regenwater, grondwater en nog veel meer. Het is een wereld op zich. Er is veel over te vertellen en te ontdekken!

Riolering: onzichtbaar onmisbaar

Dat er een rioolstelsel is, dat merken we vooral als het niet goed werkt. Als de riolering verstopt is of als het zo hard regent dat de straten blank staan. We zien er meestal weinig van. Al die buizen, gemalen en bassins. Bijna onzichtbaar, maar wel heel belangrijk.

Inwoners

Bedrijven

Samenwerking

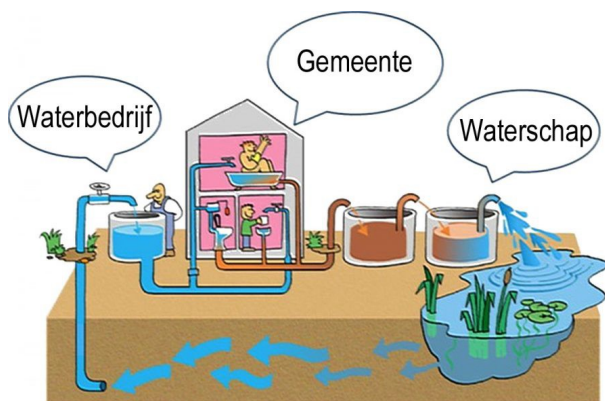
Klimaatverandering

Volksgezondheid

Uitgaven

Twents waternet

De waterketen is een systeem, waarin drinkwaterbedrijven, gemeenten, waterschap, provincie, bedrijven en inwoners allemaal een eigen taak hebben. De veertien Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen werken nauw samen en zoeken afstemming met andere partijen.

Speerpunten

Uitdagingen

De uitdagingen op het gebied van water en riolering zijn groot. Ze vergen een aanpak waarbij innovatie, kosteneffectiviteit van maatregelen en efficiëntie in de uitvoering voorop staan. Het gaat dus om deskundigheid, keuzes maken en 'de goede dingen goed doen.'

Hier staan we niet alleen voor. We bundelen onze krachten en werken samen met dertien andere Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen. Ook inwoners en bedrijven spelen een belangrijke rol.

Wat is voor ons belangrijk

Speerpunten van de gemeente Twenterand zijn:

- ♦ beschermen van de volksgezondheid (door het rioolstelsel in stand te houden en te zorgen dat ziekteverwekkend afvalwater naar waterzuivering wordt afgevoerd)
- ♦ kwaliteit van de leefomgeving en het oppervlaktewater verbeteren
- ♦ met klimaatverandering (hevigere buien, langdurige droge periodes) omgaan
- ♦ het maken van duurzame keuzes (energie-neutraal, circulair)
- ♦ samenwerking in de Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen
- ♦ inwoners meer betrekken bij water en riolering

Onder de diverse knoppen in het submenu leest u hier meer over.

Beleefbaar maken

Via diverse projecten en deze website willen we laten zien wat er speelt en wat we doen. We brengen riolering en water onder de aandacht, bijvoorbeeld met het Waterelement op het Belevingsplein in Vroomshoop. Dit is samen met het waterschap tot stand gebracht. Regenwater komt via het dak van Het Punt in een zogenoemd lavabed terecht, wat een zuiverende werking heeft. Vervolgens wordt het opgepompt naar het Belevingsplein. (Klik op een foto voor een uitvergroting).

Gezondheid & leefomgeving

Volksgezondheid

Riolering heeft een belangrijke functie in onze samenleving. Het beschermt de volksgezondheid door het inzamelen en transporteren van afvalwater en overtollig regen- en grondwater uit onze directe leefomgeving. Riolerings voorkomt contact met afvalwater en houdt onze drinkwaterbronnen schoon.

Schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen zijn essentieel bij het voorkomen van ziekten en de verspreiding ervan. Het Nederlandse drinkwater behoort tot het beste ter wereld. Wij zijn gewend om ons er ook mee te wassen en zelfs het toilet mee door te spoelen.

Kwaliteit verhogen

Afvalwater komt na zuivering vaak buiten het stedelijk gebied terecht op oppervlaktewater (zoals sloten, kanalen en rivieren) of in de bodem. Hier halen drinkwaterbedrijven ons drinkwater vandaan. Het is dus belangrijk om te zorgen voor schoon oppervlakte- en grondwater.

Ook het voorkomen van wateroverlast verhoogt de kwaliteit van de leefomgeving. Omdat er steeds vaker hevige buien zijn, wordt dit thema steeds belangrijker. Onder 'Klimaatbestendig' kunt u hier meer over lezen.

Werkzaamheden

De kwaliteit van de leefomgeving wordt sterk bepaald door het beheer van de openbare ruimte. Maatregelen aan riolering worden afgestemd op andere maatregelen in de openbare ruimte, om overlast voor burgers en bedrijven te minimaliseren en een efficiënte besteding van middelen te garanderen.

Dit doen we met waterschappen, woningbouwcorporaties, belangengroepen, private partijen en inwoners. Waar mogelijk koppelen we wateropgaven aan plannen en projecten van andere partijen. Samenwerken is een voorwaarde om ambities te realiseren. Deze informatie gebruiken we om Twenterand klimaatbestendig te maken.

Klimaatbestendig

Heftige regen, extreme droogte

Ons klimaat verandert. Water speelt daarin een cruciale rol. Steeds vaker is sprake van korte perioden met heftige neerslag. Of is het juist een tijdlang extreem droog.

De gevolgen zijn merkbaar, ook in Twenterand. Straten en pleinen staan vaker onder water. We proberen dan te voorkomen dat water in woningen en bedrijven stroomt. Op andere momenten, na een periode van droogte, verlangen we juist naar een verfrissende regenbui.

Klimaatbestendig

Klimaatbestendigheid betekent dat we:

- ♦ ons bewust zijn van mogelijke gevolgen van klimaatverandering
- ♦ deze proberen te verzachten en te (leren) accepteren
- ♦ er bij de inrichting van onze dorpen, wijken en tuinen rekening mee houden

Landelijk staat de klimaatbestendigheid steeds prominenter op de agenda. Er is zelfs een speciaal Deltaplan Ruimtelijke adaptatie.

Doelstelling

In de Agenda Twenterand Samen Duurzaam Doen heeft gemeente aangegeven in 2050 klimaatbestendig te zijn. Ofwel: op dat moment moeten de vervelende gevolgen van klimaatverandering geminimaliseerd zijn. We sluiten daarbij aan bij landelijk vastgelegde doelstellingen:

- ♦ in 2030 is er geen overlast meer in de bebouwde omgeving
- ♦ in 2040 is het maatschappelijk vastgoed klimaatbestendig
- ♦ in 2050 kunnen we 2,5 tot 5,5% meer neerslag opvangen

Wateroverlast en hinder

Het is te kostbaar en technisch onmogelijk om (regenwater)riolen bij de aanleg zo groot te maken dat ze nu en in de toekomst al het regenwater kunnen verwerken. Bij hevige buien vinden wij het acceptabel dat enige tijd water op straat blijft staan, mits dit geen overlast of schade veroorzaakt.

Om de overlast te beperken nemen we diverse maatregelen, zoals:

- ♦ afkoppelen van regenwater
- ♦ realiseren van extra waterberging (bijvoorbeeld aanleggen wadi's)
- ♦ meer waterdoorlatende verharding en meer groen aanleggen

Een zaak van ons allemaal

Klimaatverandering en de gevolgen daarvan raken ons allemaal. Het is niet alleen een probleem van de overheid. Ook inwoners en bedrijven krijgen ermee te maken. We hebben elkaar nodig bij het zoeken van oplossingen.

Inwoners en bedrijven spelen een belangrijke rol, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat het regenwater in de eigen tuin of op het eigen terrein in de bodem kan zakken. Meer groen, meer aarde. Of door te kiezen voor waterdoorlatende verhardings-materialen, zoals graskeien, grasbetontegels, houtspaanders, schelpen of grind.

Duurzaamheid & circulariteit

Samen Duurzaam Doen

De gemeente wil de komende jaren sterk inzetten op duurzaamheid, met de focus op:

- ♦ Energieneutraal
- ♦ Circulaire economie
- ♦ Klimaatbestendig

Duurzaamheid is een onderwerp waarin de ontwikkelingen hard gaan. Technische mogelijkheden ontwikkelen snel. Dit betekent dat een ambitie, die nu nog onhaalbaar lijkt, met 5 jaar wel haalbaar kan zijn. Een uitdaging voor ons allemaal!

Energieneutraal Twenterand

De ambitie is dat in 2020, 20 procent van het totale energieverbruik in Twenterand afkomstig is van hernieuwbare energie. De ambitie voor 2050 is 100 procent. Dan is Twenterand Energieneutraal.

Energieneutraliteit is te bereiken door:

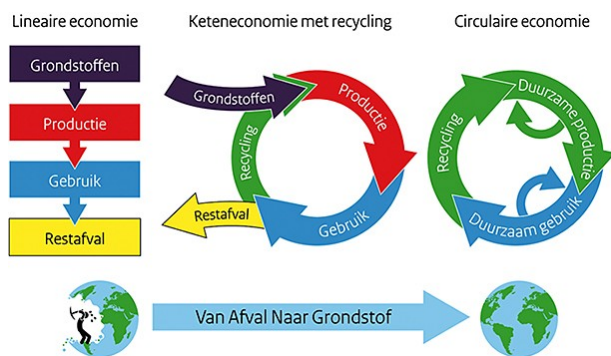
- ♦ het besparen van energie, wat je niet gebruikt hoeft ook niet opgewekt te worden
- ♦ het aandeel duurzame (hernieuwbare) energie te vergroten

Ook als het gaat om riolering en water, zet Twenterand in op energiebesparing en het gebruik van duurzame energie.

Circulair Twenterand

In een circulaire economie gaan we slim om met energie, water, grondstoffen en voedsel. Het is een economie waar 'afval' een grondstof is. Schaarse grondstoffen worden teruggewonnen én opnieuw gebruikt. Dat vraagt om nieuwe modellen voor productie, consumptie, (regionale) distributie en logistiek.

De gemeente Twenterand wil op weg naar een circulaire economie in 2050. Met als tussendoel om in 2030, 50 procent minder primaire grondstoffen te gebruiken.

Circulaire economie

Op gemeenteniveau betekent dit, dat we in de gemeentelijke taken op gebied van openbare ruimte en economie ervoor gaan zorgen dat steeds meer secundaire (hergebruikte) grondstoffen ingezet worden. En dat gebouwen en materialen makkelijker herbruikbaar zijn. Ook als het gaat om de riolering en het water.

Klimaatbestendig

Het derde kernthema van de gemeente Twenterand, als het gaat om duurzaamheid, is klimaatbestendigheid.

"Duurzaamheid is niet langer meer iets van 'groene' mensen en organisaties. Mede dankzij het klimaatakkoord van Parijs is er steeds sterker besef dat er 'iets' moet gebeuren. Ook in de gemeente Twenterand."

Samenwerking

Twents waternet

In het Twents waternet werken 14 Twentse gemeenten en Waterschap Vechtstromen intensief samen. Zij streven ernaar de riolering en afvalwaterzuivering te beheren als één systeem.

Een veilige en klimaatbestendige inrichting van de openbare en particuliere leefomgeving staat daarbij centraal. In de bebouwde kom én in het buitengebied.

De deelnemende gemeenten zijn: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holte, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

Twents water verbindt

Het Twents waternet heeft heldere ambities voor 2018-2028. Deze zijn vastgelegd in het visiedocument 'Twents water verbindt, van waterwinst naar waterbewustzijn.'

De ambities van het Twents waternet zijn samen te vatten in drie K's (kosten verlagen, kwaliteit verhogen, kwetsbaarheid verminderen) en in vier B's: bescherming, beleving, bewustwording en bundeling.

De omgeving waarin wij het rioolbeheer uitvoeren wordt steeds complexer en stelt ons voor nieuwe uitdagingen. Een belangrijke ontwikkeling is klimaatverandering. Hier is veel kennis, inventiviteit en een zekere schaalgrootte voor nodig. We hebben elkaar en andere partijen nodig om de ontwikkelingen en opgaven in de waterketen op te pakken.

1. Bescherming

Door bij alle watervraagstukken rekening te houden met extreme weersomstandigheden dragen we bij aan een veilige en duurzame leefomgeving. Daarbij worden ook bovenlokale oplossingen gebruikt. Water houdt zich immers niet aan gemeentegrenzen.

Daarnaast zijn circulariteit, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie belangrijke pijlers.

2. Beleving

Door water zichtbaar en schoon in te richten dragen we bij aan een aantrekkelijke leefomgeving, zodat mensen kunnen genieten van water. Ook in bebouwd gebied zorgen schone waterlopen voor een positieve beleving van de leefomgeving.

Door een Twente-brede en gezamenlijke aanpak kunnen de lokale waterparels in stad en land verder aan elkaar worden geregen.

3. Bewustwording

De wereld van water en riolering kent kansen én uitdagingen. Het is een gedeeld probleem, niet alleen van gemeenten en waterschap. Door inwoners en bedrijven bewust te maken van de waarde van water kunnen we de kracht van de samenleving benutten bij het oplossen van watervraagstukken.

Voorbeelden van gedrag van Twents waternet wil stimuleren:

- ♦ bewust omgaan met hetgeen door de riolering wordt gespoeld
- ♦ bewust tuinieren ('ontstenen' van tuinen, hergebruik regenwater, geen bestrijdingsmiddelen)

4. Bundeling

Door krachten te bundelen met overheden, onderwijs, ondernemers en onderzoeksinstituten komen we tot slimme oplossingen met meerwaarde. Het Twents waternet werkt daarom samen met diverse stakeholders.

Er liggen nog meer kansen voor krachtenbundeling, bijvoorbeeld met:

- ♦ Universiteit Twente en Hogeschool Saxion
- ♦ waterbedrijf Vitens
- ♦ partners en ondernemingen die gespecialiseerd zijn in watertechnologie

"Verdere samenwerking en partnerschap zijn een belangrijk antwoord op de trends en ontwikkelingen. De opgaven zijn groot - ze vragen om ambitie."

Inwoners & bedrijven

Samen aan de slag

De gemeente kan het niet alleen. Inwoners en bedrijven kunnen helpen ervoor te zorgen dat het riool niet verstopt raakt. Ook het voorkomen van overlast door veel regen kunnen we samen aanpakken. Zo zorgen we met elkaar voor een gezonde leefomgeving met droge voeten.

Onder de diverse knoppen in het submenu leest u wat u kunt doen om prettig te wonen. En ook waar u terecht kunt met vragen over aansluitingen en storingen.

Uw kennis helpt mee de juiste keuzes te maken

Wij willen u betrekken bij de keuzes die wij maken. Bijvoorbeeld bij het klimaatbestendig maken van het riolerings- en watersysteem. U weet zelf het beste wat er in uw woonomgeving gebeurt bij hevige neerslag. Deze kennis is van grote waarde bij het bepalen van maatregelen om bijvoorbeeld wateroverlast te voorkomen.

Binnen: in huis en bedrijf

Samen verantwoordelijk

De gemeente zorgt voor de afvoer en inzameling van afvalwater.

Het waterschap zuivert water en Vitens zorgt voor schoon drinkwater.

En u?

U kunt ervoor zorgen dat de riolering niet verstopt raakt.

En er geen kostbaar drinkwater wordt verspild.

Hieronder vindt u enkele praktische tips.

Voorkom verstopping

Alles wat door het toilet of gootsteen gaat, komt in het riool terecht. Sommige producten verstoppen of vervuilen het riool. Die horen er dus niet in thuis.

Hieronder leest u daar meer over. Ontvet uw afvoer regelmatig met soda en heet water. Ook dat voorkomt verstopping.

Toilet

Schoonmaakdoekjes, babydoekjes en maandverband zijn niet afbreekbaar. Spoel die dus niet door de wc, maar doe ze in de afvalbak. Vochtig toiletpapier is heel moeilijk afbreekbaar en zorgt daardoor voor verstoppingen. Het is beter om vochtig toiletpapier niet door te spoelen. Ook frituurvet en andere vetten horen niet thuis in het toilet.

Gootsteen

Frituurvet stolt snel als het in de riolering terecht komt. Dat vergroot de kans op verstopping in uw eigen huis. Resten verf, latex, cement en gips mogen evenmin door de gootsteen. En ook niet door toilet en de put op straat. Lever dit soort afval in bij de milieustraat in Vroomshoop.

Dikke zuivelresten zoals yoghurt en vla horen thuis in de vuilnisbak, net zoals vaste etensresten. Vloeibaar eten en water met reinigingsmiddelen mag u wel doorspoelen.

Wel of niet in het riool?

Bij twijfel kunt u in de **Afvalscheidingswijzer** opzoeken welk afval u wel of niet door de gootsteen of de wc mag spoelen. Of klik **hier** wat wel en niet in het riool mag.

Water

Iedere Nederlander gebruikt ongeveer 120 liter water per dag. Ongeveer 50% daarvan gaat op aan warm water. De rest aan het toilet (28%), de was (13%) en andere activiteiten zoals de afwas, koken, en water drinken (samen 9%).

Schoon water, dat is er niet zomaar. Het kost tijd, energie, geld en chemicaliën om het water te zuiveren en transporteren. Door de winning van drinkwater daalt het grondwaterpeil. Dit versterkt verdroging van (natuur)gebieden. Er is geen oneindige hoeveelheid water beschikbaar. Genoeg redenen dus om zuinig te zijn met drinkwater. In het bijzonder met warm water, want dat kost 20x meer energie.

Tips Zuinig met water

- ♦ Repareer lekkende kranen. Tien druppels per minuut lijkt niet veel, maar jaarlijks is dat al gauw zo'n 1100 liter water!
- ♦ Koop een waterbesparende douchekop en monteer een spoelstop op het toilet. Deze investering heeft u er binnen korte tijd alweer uit!
- ♦ Neem vaker een douche in plaats van een bad, en douche wat korter.
- ♦ Zet uw (vaat)wasmachine alleen aan als deze vol is: dat bespaart water én energie.
- ♦ Let bij de aanschaf van een nieuwe (vaat)wasmachine op het water- en energieverbruik.
- ♦ Plaats een regenton. Met opgevangen regenwater kunt u de tuin begieten.
- ♦ Sproei uw tuin alleen bij langdurige droogte en doe dit niet in de felle zon.
- ♦ Was uw auto en ramen met een spons en emmer in plaats van een tuinslang.

Meer tips en informatie vindt u op de website van **Milieucentraal**.

Buiten: gebouw, tuin en erf

Help vervuiling en wateroverlast voorkomen

Ook als het gaat om het voorkomen van de vervuiling van oppervlakte- en grondwater en het voorkomen van wateroverlast speelt u een belangrijke rol.

Door bepaalde dingen wel (of juist niet!) te doen levert u een grote bijdrage.

Zo houden we samen onze leefomgeving mooi en gezond.

Bouwmaterialen

Materialen met koper, zink en lood veroorzaken vervuiling. Ze lossen op in het regenwater en komen zo terecht in het oppervlaktewater en/of de bodem. Het is belangrijk om dit soort 'uitlogende' materialen niet te gebruiken.

Geïmpregneerd hout van bijvoorbeeld schuttingen of tuinmeubels bevat vaak koper-chroom verbindingen. Ze zijn herkenbaar aan de groenige kleur. Er zijn gelukkig minder schadelijke alternatieven beschikbaar.

Regenwater

Voor de waterhuishouding is het gunstig als regenwater blijft waar het valt. Dit kan als uw terrein of tuin niet teveel bestrating heeft. Onverhard groen helpt om het water vast te houden. De planten en bomen kunnen het goed gebruiken. U hoeft ze dan zelf minder vaak water te geven en ze groeien beter.

Ook voor het riool is het goed als het regenwater in uw tuin blijft. Hierdoor kan de riolering de toename van hevige buien beter aan. En voorkomt u onnodige zuivering van schoon regenwater.

Afgekoppeld

De gemeente zorgt er bij nieuwbouw, renovatie en herinrichting van wijken voor dat zoveel mogelijk verhard oppervlak wordt afgekoppeld van het riool. In die situaties is het niet toegestaan dat het regenwater direct op het riool wordt geloosd.

U zult er voor moeten zorgen dat het water op een of andere wijze in de bodem zakt of bovengronds wordt afgevoerd naar de straat.

Bestrijdingsmiddelen en kunstmest

Chemische bestrijdingsmiddelen zijn schadelijk voor het milieu. Als u hier toch voor kiest, gebruik dan biologische middelen. Onkruid kunt u beter handmatig verwijderen. Ook de gemeente Twenterand gebruikt geen chemische bestrijdingsmiddelen voor het verwijderen van onkruid.

Ook meststoffen kunnen via het riool in het oppervlaktewater terechtkomen en vervuiling veroorzaken. Wees daarom matig en voorzichtig met het gebruik hiervan.

Zelf regenwater afkoppelen

Als het heel hard regent kan het riool niet al het water verwerken. Om de overlast te beperken, wordt het water doorgesluisd naar het oppervlaktewater via zogenaamde overstorten. Omdat het regenwater in het riool vermengd is met afvalwater, raakt het oppervlaktewater vervuild.

Om dit zoveel mogelijk tegen te gaan, worden maatregelen genomen. De belangrijkste maatregel is het afkoppelen van het regenwater van het riool. Wilt u meer informatie over afkoppelen van regenwater en hoe u dat zelf kunt doen? Neem een kijkje op de website van **Rioned**.

Buiten – op straat en in de natuur

Op straat en in de natuur

Ook buiten de grenzen van uw eigen woning en erf kunt u helpen.

Door eenvoudige maatregelen voorkomt u dat het oppervlaktewater vervuild raakt.

Zeker als u een auto of een hond heeft, zijn onderstaande tips belangrijk!

Auto wassen

Als u uw auto op straat wast, stroomt het vuile water via het riool in het oppervlaktewater. Was daarom de auto bij voorkeur in een wasstraat. Zij hergebruiken het water.

Bij gescheiden riolering is het zelfs niet toegestaan uw auto te wassen op straat.

Vijvers en sloten

Schone vijvers, sloten en ander oppervlaktewater. Dat is mooi, prettig en gezond. Voor mensen, dieren en planten. Het is dus belangrijk om de kwaliteit van dit water goed te bewaken.

U helpt hier aan mee door:

- ♦ uw hond niet te laten poepen nabij het open water, het vuil kan makkelijk in het water spoelen
- ♦ geen afval in het water te gooien (en natuurlijk ook niet ergens anders!)
- ♦ eenden en andere waterdieren zo min mogelijk te voeren, omdat dit het biologische evenwicht verstoort

Water op straat

Door de klimaatverandering neemt de kans op extreme regenbuien toe. De riolering kan dergelijke hoeveelheden regenwater niet snel genoeg verwerken. Het water zal daardoor vaker op straat staan. Binnen één à twee uur na de bui is het water meestal weggezakt in de bodem.

Op plekken waar wij water willen bergen zoals openbaar groen of wadi's kan het langer duren voordat al het water verdwenen is.

Riolering buiten de bebouwde kom

Voor nieuwe percelen in het buitengebied geldt het 'Besluit lozing afvalwater huishoudens'. Bij iedere nieuwe locatie beoordeelt de gemeente wat de meest geschikte oplossing is. De aansluitkosten van zowel bestaande als nieuwe percelen op de gemeentelijke riolering of het IBA-systeem (Individuele Behandeling van Afvalwater) zijn voor de rekening van de eigenaar/bewoner.

Verstoppen & storingen

Afvoer werkt niet

Werkt de afvoeraansluiting niet, bijvoorbeeld van een wastafel. Draai dan de afvoer van de wastafel open en maak die schoon. Ook ontstoppen met een simpele ontstopper is vaak voldoende.

Helpt het niet? Pas dan op met allerlei chemische middelen. Ze kunnen uw riool aantasten én de werking van de rioolwaterzuivering verstoren. Schakel liever een rioolreinigingsbedrijf in.

Meerdere afvoeraansluitingen werken niet

In dit geval is het probleem waarschijnlijk groter. Zeker als geen enkele aansluiting meer werkt. Of als het water dat u op de eerste verdieping wegspoelt op de begane grond weer uit een putje of toilet komt.

Onderzoek eerst of de verstopping in úw riool zit of in het gemeenteriool. Informeer bij uw burens of zij ook problemen hebben. Zo ja, dan is de kans groot dat de verstopping in het gemeenteriool zit. Is dat niet het geval, dan zoekt u verder.

Ontstoppingsput of -stuk

Woont u in het buitengebied? Kijk eerst of de rode lamp op de schakelkast brandt. Is dat zo, kijk dan bij 'Storing drukriool/ rode lamp brandt' wat u moet doen. Woont u in een huurwoning, dan kan uw verhuurder mogelijk helpen. Deze is namelijk verantwoordelijk voor de aansluiting van de woning op de gemeentelijke riolering. *De foto en het 'ontstoppingsstuk' worden toegelicht onder LEES MEER. Het gaat om het zwarte dopje midden onder. (Klik op foto voor uitvergroting)*

- Op de perceelgrens (de grens tussen gemeentegrond en particuliere grond, in veel gevallen een halve meter uit de perceelgrens op particuliere grond) ligt normaal gesproken een ontstoppingsstuk of -put. Hier kunt u zien of de verstopping in uw riool of in het gemeenteriool zit. De exacte plaats van het putje staat aangegeven op de aansluitschets van uw woning. Als u niet in het bezit van een schets waarop het ontstoppingsstuk staat, kunt u hiervan (indien voorradig) een kopie opvragen bij de gemeente. U ziet het ontstoppingsstuk niet. U zult dat dus moeten opgraven vanaf uw eigen terrein; u mag niet graven in openbaar gebied.
- Staat er water in het ontstoppingsstuk, dan zit de verstopping waarschijnlijk in het gemeenteriool. Staat er geen water in het ontstoppingsstuk, dan zit de verstopping waarschijnlijk in uw riool.

Verstopping riool

Denkt u dat de verstopping zich in het gemeenteriool bevindt, **meld** dit dan aan de gemeente. We proberen het probleem zo snel mogelijk te onderzoeken en verhelpen. Soms blijkt na ons onderzoek dat de verstopping is veroorzaakt door onjuist gebruik door u als bewoner. In dat geval zullen wij de kosten bij u in rekening brengen.

Het komt wel eens voor dat bewoners zelf een bedrijf inschakelen om de verstopping te verhelpen, zonder dat wij op de hoogte zijn. De rekening hiervan betalen wij niet. U moet altijd een melding doen bij ons. Als de verstopping zich in uw eigen riool bevindt, moet u de verstopping zelf (laten) verhelpen

Storing van drukriolering

Woningen in het buitengebied zijn meestal aangesloten op de drukriolering. Als een pand aangesloten is op de drukriolering staan er grijze/groene kasten langs de weg, die vaak een rode storingslamp hebben.

U kunt zelf controleren of de rode storingslamp op de schakelkast brandt. Brandt de rode lamp op een schakelkast, staat het deurtje open of is de kast beschadigd, **meld** dit dan aan de gemeente. U helpt ons door hierbij het nummer en de locatie van het kastje door te geven.

Voorkomen beter dan genezen

U kunt verstopping van het riool helpen voorkomen door verantwoord rioolgebruik. Zorg dat er geen vaste stoffen zoals textiel, kattengrit, luiers, maandverband of condooms in de rioolafvoer terechtkomen. Ook vet (jus en vloeibaar frituurvet) en olie kunnen verstopping veroorzaken.

Aansluiting aanvragen

Huisaansluiting

Is uw woning niet aangesloten op de riolering? De gemeente verzorgt de aansluiting van uw woning, bedrijf of gebouw vanaf uw perceelgrens op het openbare rioolstelsel.

Aanvragen bij de gemeente

In deze folder van de gemeente Twenterand kunt u lezen hoe u een aansluiting aanvraagt.

Bedrijven

Activiteitenbesluit

Heeft u een bedrijf? Dan moet u voor uw afvalwater voldoen aan het Activiteitenbesluit. Het uitgangspunt van het Activiteitenbesluit is om zoveel mogelijk bedrijven die invloed op het milieu hebben onder algemene regels te brengen.

Met het Activiteitenbesluit verminderen we administratieve lasten voor zowel bedrijven als overheden. De meeste bedrijven die onder het besluit vallen hebben bijvoorbeeld geen milieuvergunning nodig. Het Activiteitenbesluit regelt niet alle soorten lozingen. Voor sommige (meest risicovolle) afvalwaterlozingen is een vergunning nodig of maatwerk op algemene regels zoals dat heet.

Lozing

De gemeente is meestal het bevoegd gezag voor een lozing in een rioolstelsel of een lozing naar de bodem. Een lozing op riolering wordt vaak indirecte lozing genoemd, de lozing komt niet direct in het oppervlaktewater.

Voor lozing naar oppervlaktewater is de beheerder van het water, meestal waterschap of provincie, het bevoegd gezag. Voor direct lozen in het oppervlaktewater heeft u in veel gevallen een vergunning nodig. U kunt deze watervergunning aanvragen via het **Omgevingsloket**.

Overige vergunningen

Voor werkzaamheden nabij watergangen kunt u een watervergunning nodig hebben. Dat is ook het geval wanneer u grondwater onttrekt. Het waterschap regelt in de meeste gevallen de procedure voor onttrekken van grondwater. In alle deze gevallen kunt u een watervergunning aanvragen via het **Omgevingsloket**.

Er zijn drie categorieën grondwateronttrekkingen waarvoor u bij de provincie een vergunning moet aanvragen:

- koude-warmte opslag
- industriële toepassingen van meer dan 150.000 m³ per jaar
- openbare drinkwatervoorziening

Meer informatie

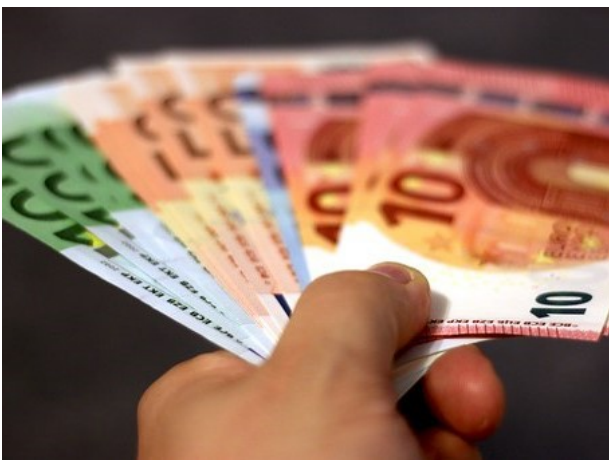
Voor meer informatie over het activiteitenbesluit en wat u als bedrijf kunt doen, kunt u **hier** kijken.

Heffingen

Rioolheffing

Het inzamelen en transporteren van huishoudelijk afvalwater en het verwerken van overtollig hemel- en grondwater kost geld. Dit wordt bekostigd uit de opbrengsten van de rioolheffing. Alle huishoudens en bedrijven in Twenterand betalen op deze manier mee.

De rioolheffing is afhankelijk van het waterverbruik per eenheid van 500 m³. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld via de belastingverordening.

Kostendekkingsplan

Voor de periode 2019-2023 is er een kostendekkingsplan gemaakt. Op grond daarvan is de rioolheffing bepaald.

De rioolheffing voor 2019 is bepaald op € 240,12. Het is de bedoeling, dat deze in 2020 en 2021 met € 5,- wordt verhoogd. Daarnaast wordt het tarief jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie.

Waterschapsbelasting

Ook het zuiveren van afvalwater en het beheren van de kwaliteit en het peil van oppervlaktewater kosten geld. Iedereen binnen een waterschapsgebied betaalt daar aan mee: burgers, (landbouw)bedrijven en natuureigenaren. De gemeente Twenterand ligt in het beheergebied van Waterschap Vechtstromen.

Water

Water is kostbaar

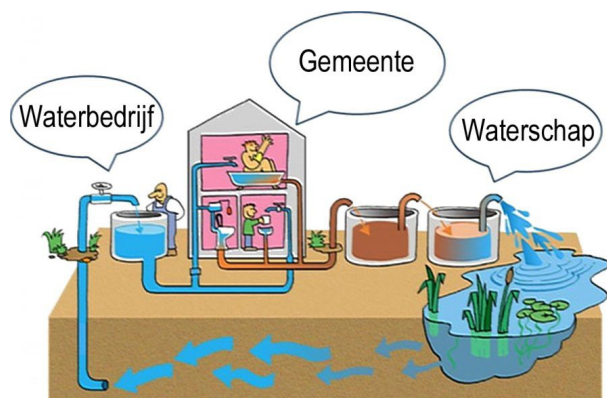
Water is van waarde voor onze hele maatschappij. Het is een eerste levensbehoefte. Het zorgt voor bedrijvigheid, bevordert welzijn en ontspanning.

Ook is schoon water van groot belang voor de volksgezondheid.

Twenterand zamelt daarom afvalwater in en brengt het naar de rioolwaterzuivering (RWZI).

Als het gezuiverd is, brengen we het terug naar het landschap.

Schoon regenwater laten we zoveel mogelijk daar waar het valt.

Drie zorgplichten

Met dit plan laat de gemeente Twenterand zien hoe zij invulling geeft aan haar:

1. Afvalwaterzorgplicht
2. Regenwaterzorgplicht
3. Grondwaterzorgplicht

Onder de diverse knoppen in het submenu leest u hier meer over.

Afvalwater

Niet alleen wc-water

Afvalwater is vuil water dat vanuit woningen en bedrijven het riool ingaat, zoals het water dat nodig is om een wc door te trekken. Maar ook het water dat gebruikt wordt om te koken, te douchen, enzovoort.

Zorgplicht afvalwater

We hebben als gemeente de plicht om het afvalwater in te zamelen en te transporteren. Dit doen we door het openbaar rioolsysteem aan te leggen, te onderhouden en te beheren. De waterschappen hebben de zorgplicht om het ingezamelde afvalwater te zuiveren.

Artikel 10.33 Wet milieubeheer:

“De gemeenteraad of burgemeester en wethouders dragen zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterriool. In plaats van een openbaar vuilwaterriool kunnen afzonderlijke systemen of andere passende systemen worden toegepast, indien met die systemen eenzelfde graad van bescherming van het milieu wordt bereikt.”

Hoeveelheid afvalwater

Inwoners van Nederland gebruiken dagelijks gemiddeld 120 liter water per persoon. Denk hierbij aan toiletgebruik, douchen, eten koken en afwassen. Dit water wordt geloosd op de riolering. Reinigen is nodig, anders kan het niet terug de natuur in.

Regenwater

Schoon water schoonhouden

We willen dat schoon regenwater schoon blijft. En dat het dus niet in de vuilwaterriool verdwijnt, waar het gemengd wordt met afvalwater vanuit woningen en bedrijven. Als we het regenwater schoon houden is dat beter voor het milieu en het is ook goedkoper. Er hoeft dan immers minder water naar de zuivering te worden getransporteerd en minder water gezuiverd te worden.

Zorgplicht regenwater

We hebben de plicht om regenwater doelmatig in te zamelen en te verwerken. Op particulier terrein is primair de eigenaar zelf verantwoordelijk. De gemeentelijke zorgplicht treedt pas in werking als de eigenaren van percelen het regenwater redelijkerwijs niet zelf kunnen verwerken.

Op plaatsen waar het kan, zamelen we regenwater apart in van vuil water. De voorkeursvolgorde daarbij is:

1. vasthouden (infiltratie in bodem eventueel via infiltratieriool of -kratten)
2. bergen (indien mogelijk in regenwaterstelsel of op laaggelegen maaiveld)
3. afvoeren (naar oppervlaktewater)

Zorgplicht hemelwater volgens Artikel 3.5 Waterwet:

“De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor een doelmatige inzameling en verwerking van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden gevergd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen.”

Robuust systeem

We kiezen voor een zo robuust mogelijk systeem voor de inzameling en afvoer van regenwater. Het rioleringsysteem leggen we aan met een te verwachten technische levensduur van 70 jaar, waarbij hinder, overlast, schade of beperkingen van het systeem minimaal moeten zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen (zoals herinrichting) benutten we de mogelijkheden die de bovengrondse infrastructuur biedt om overtollig water te 'parkeren' op plaatsen waar het geen schade oplevert, bijvoorbeeld openbaar groen of een verlaagd speelterrein. Door bij herinrichting het straatpeil lager aan te leggen, creëren we ook bovengronds extra ruimte voor water. Wij volgen hierin de landelijke ontwikkelingen.

Water op straat

Het is te kostbaar en technisch onmogelijk om (regenwater)riolen bij de aanleg zo groot te maken dat ze al het regenwater kunnen verwerken.

Bij hevige buien vinden we het acceptabel dat enige tijd water op straat blijft staan, mits dit geen overlast of schade veroorzaakt.

Bij rioolvervanging kijken we eerst welk probleem we ermee willen oplossen. We kiezen vervolgens een maatregel die past bij het doel dat we willen bereiken. Daarbij kijken we ook of we het kunnen combineren met andere werkzaamheden in de openbare ruimte (werk met werk maken).

Bij het ruimtelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld bij herinrichting) benutten we de mogelijkheden die de bovengrondse infrastructuur biedt om overtollig water te 'parkeren' op plaatsen waar het geen schade oplevert, bijvoorbeeld openbaar groen of een verlaagd speelterrein. Door bij herinrichting het straatpeil lager aan te leggen, creëren we ook bovengronds extra ruimte voor water.

In sommige gevallen is relinen (het versterken van de binnenkant van de bestaande buis door er een 'kous' doorheen te trekken) een optie. Een andere mogelijkheid is het aanleggen van een gemengd stelsel, maar dat heeft niet onze voorkeur. Bij de laatstgenoemde maatregel wordt afvalwater en regenwater via dezelfde leiding afgevoerd, wat minder gunstig is vanuit milieu, duurzaamheid en het rendement van de RWZI.

Regen & de toekomst

In Nederland valt gemiddeld 800 mm neerslag per jaar. Door de klimaatverandering worden regenbuien steeds heftiger en moeten riolen steeds meer water verwerken.

Om steeds meer schoon water op te kunnen blijven vangen, vervangen we zodra het nodig is gemengde riolen door gescheiden riolen. Hiermee zorgen we ervoor dat schoon regenwater niet naar de waterzuivering gaat. Riolen worden met heftige regenbuien ontlast en hierdoor dringen we wateroverlast terug.

Grondwater

In de bodem

Grondwater is al het water dat zich in de ondergrond, in bodem en gesteenten bevindt. Meestal is dit water afkomstig van neerslag. Nadat het op het oppervlakte belandt, infiltreert het direct of indirect (na zich eerst in plassen, meren of rivieren te hebben bevonden) in de bodem.

Zorgplicht grondwater

De wet bepaalt dat de burger met grondwateroverlast bij de gemeente terecht moet kunnen, wij zijn het eerste aanspreekpunt. Ook hebben wij de zorgplicht voor grondwater in het openbaar gemeentelijke gebied. Indien nodig treffen wij maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Belangrijk uitgangspunt daarbij in de wetgeving is de verantwoordelijkheid die de perceeleigenaar op eigen terrein heeft. Bij grondwaterproblemen wordt in de eerste plaats van de eigenaar verwacht, dat hij de nodige (waterhuishoudkundige en/of bouwkundige) maatregelen neemt.

Zorgplicht grondwater volgens Artikel 3.6 Waterwet (ingedikt):

De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.

De ontwatering van een perceel is de verantwoordelijkheid van de eigenaar zelf. Of er sprake is van een structureel nadelige situatie hangt niet alleen af van de feitelijk grondwaterstand maar van de gevolgen. Er zijn structurele nadelige gevolgen als grondwater gedurende langere tijd zodanig hoog of laag staat dat er feitelijk schade optreedt. Feitelijke schade door grondwater kan ontstaan doordat: de bouwkundige constructie van een pand hierdoor wordt aangetast, er hierdoor objectieve gezondheid risico's bestaan of als er water in de woning (boven het vloerpeil) staat.

Bij geplande gebiedsontwikkelingen zoals vernatting of het stopzetten van onttrekkingen, onderzoeken we de effecten op het grondwater. We zetten in op proactieve kennisontwikkeling. We zijn het eerste aanspreekpunt voor grondwater in stedelijk gebied. Bij grondwateroverlast zoeken we naar doelmatige oplossingen, volgens het vastgestelde grondwaterbeleid.

Grondwater wordt drinkwater

De zuivering van grondwater (= water dat diep uit de grond wordt gehaald) is minder ingewikkeld dan het zuiveren van water uit de rivier (= oppervlaktewater).

De zandlagen in onze bodem zorgen voor een natuurlijke zuivering. Daardoor is het grondwater van nature al veel schoner.

Oppervlaktewater

Waterland

In Nederland hebben we veel verschillende soorten oppervlaktewater. Stilstaand en stromend. Zoet en zout. In verschillende grootte, van slootjes en vijvers tot grote meren. Ook gegraven watergangen, zoals kanalen, horen hierbij. Een goede waterkwaliteit levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving. De verantwoordelijkheid is gesplitst, over het algemeen is:

- de gemeente verantwoordelijk voor de (weg)sloten en siervijvers
- het waterschap verantwoordelijk voor beken en retentievijvers (waterberging)

Leefomgeving en waterberging met retentievijvers

Vijvers en sloten hebben diverse functies:

- positieve beleving voor omwonenden en passanten (landschappelijke waarde)
- recreatie
- vasthouden van water oftewel waterberging ('retentie')

Tijdens hevige regenbuien vangen de vijvers het regenwater op. Na de regenbui wordt het water langzaam afgevoerd naar de bodem of naar water in het buitengebied.

Foto's hieronder tonen van links naar rechts (klik op een foto voor een uitvergroting):

- *retentievijver in Vroomshoop*
- *dit motief in een put of kolk laat zien dat het water óf in de grond wordt geïnfiltreerd óf op oppervlaktewater wordt geloosd*
- *retentievijver in Zuidmaten, Den Ham*

De gemeente

De gemeente zorgt voor de ontwatering in het stedelijk gebied. Daarom beheert en onderhoudt zij sloten die water vervoeren richting het oppervlaktewater. De gemeente kiest voor gedifferentieerd onderhoud, naar belangrijkheid van de functie. De kosten worden betaald uit de rioolheffing.

Foto: deze watergang heeft een functie om het grondwater op de begraafplaats in Vriezenveen op het juiste peil te houden en heeft een afwaterende functie voor het achterliggende gebied.

Relatie tot wegbeheer

Deze foto laat een sloot zien in onderhoud van de gemeente. De sloot heeft als functies: inzameling en transport van water. Dit is van belang voor niet alleen de afwatering van het naastgelegen perceel, maar ook voor afwatering van de weg. Dit is van belang voor het beheer en onderhoud van de weg.

Het waterschap

Het waterschap Vechtstromen zorgt in Twenterand voor de kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater. Dit is niet alleen in het belang van de inwoners, maar ook voor de planten en dieren.

Oppervlaktewater kan ook gebruikt worden om drinkwater van te maken. Hoe schoner het oppervlaktewater, hoe eenvoudiger dat is. In Twenterand en Twente gebruikt men veelal grondwater om drinkwater van te maken, en geen oppervlaktewater.

Drinkwater

Schoon drinkwater

Drinkwaterbedrijven gebruiken grondwater en oppervlaktewater om drinkwater van te maken. Nadat het water is gezuiverd, komt het via het leidingnet bij de consument. In Twenterand voorziet **Vitens** de inwoners van schoon drinkwater. Hier wordt voornamelijk grondwater voor gebruikt.

Uit de bodem in de kraan

In Nederland wordt 2/3 van het drinkwater uit de grond gehaald. De rest komt uit oppervlaktewater. Grondwater kan verontreinigd zijn door bijvoorbeeld bestrijdingsmiddelen of medicijnresten. Ook (illegaal) afval kan het grondwater vervuilen. Het meeste grondwater is van goede kwaliteit. Er is daarom redelijk eenvoudig drinkwater van te maken. Oppervlaktewater bevat meer verontreiniging. Het is daardoor lastiger te reinigen en geschikt te maken als drinkwater.

Afkoppelen

Laat regenwater waar het is

Regenwater is een bron van schoon water. Het mengen met verontreinigd afvalwater, om het vervolgens weer schoon te maken in een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI), dat is niet duurzaam. Daarom kiezen we steeds vaker voor het afkoppelen van het regenwater.

Afkoppelen

Om regenwater schoon te houden, vangen we het zoveel mogelijk op waar het valt. In plaats van het te mengen met afvalwater in een gemengd rioolstelsel, gebruiken we regenwater om het grondwater aan te vullen en oppervlaktewater te verversen.

Foto: dit 'ringwaterriool' is alleen voor afgekoppeld regenwater. De groene buis geeft weer dat er alleen schoon water in zit. Dit is landelijk zo afgesproken.

Nieuwbouw

Bij nieuwbouw- en inbreidingslocaties streven we altijd naar het scheiden van afval- en regenwater. Als het mogelijk is infiltreren we regenwater zoveel mogelijk in de bodem.

Bij bestaande gemengde riolering koppelen we het regenwater van de gemengde riolering af wanneer dat doelmatig is. Het schone regenwater gaat dan niet naar de RWZI, maar blijft zoveel mogelijk daar waar het valt. Bijvoorbeeld in infiltratieriolen of -kratten, wadi's of vijvers en waterpartijen.

Onderstaande foto's laten het afkoppelen van regenwater bij een woning zien, een helofytenfilter en een wadi.

Vanaf 2004 koppelen wij zoveel mogelijk verhard oppervlak af. Inmiddels is 15 hectare afgekoppeld. Dit is ongeveer 5% van het totaal.

Helofytenfilters

Een filter van planten

Een helofytenfilter is een vijver of moeras met planten. Het wordt gebruikt om afval- en regenwater te zuiveren zodat het niet meer schadelijk is voor het milieu. Het gezuiverde water kan terug naar de natuur.

Reinigende bacteriën

Het zijn niet alleen de planten die het water reinigen. Met name de bacteriën in de bodem doen het werk. De planten zorgen ervoor dat die bacteriën goed kunnen leven.

We leggen helofytenfilters aan om bijvoorbeeld vijvers of afstromend water van wegen te zuiveren. Enkele inwoners in het buitengebied, die niet zijn aangesloten op drukriolering, hebben een helofytenfilter om hun afvalwater te zuiveren.

Wadi's

Geen natte voeten

Regenwater verdwijnt grotendeels in de grond of in het riool. Maar als het hard regent, kan het water soms niet snel genoeg weg. In de wadi kunnen we tijdelijk water opvangen.

Wadi betekent 'dal'

Een wadi is meestal een verlaagde grasstrook. Het is een tijdelijke berging bij extreme neerslag en staat meestal droog. Alleen na een regenbui staat er water in. Het regenwater kan in de bodem wegzakken en/of vertraagd worden afgevoerd.

Een wadi:

1. gaat uitdroging van de bodem tegen
2. is een buffer bij veel neerslag
3. zuivert het regenwater

Toekomst

Met het oog op de klimaatverandering verwachten we in de toekomst meer intensieve buien. Dit betekent dat er vaker situaties zullen zijn waarbij de riolering de enorme hoeveelheid regen die er in een korte tijd valt niet aankan. Zowel bij vervanging als bij herinrichting kijken we daarom naar mogelijkheden om regenwater bovengronds op te vangen in de openbare ruimte, zoals in wadi's of op laaggelegen plekken.

Onderhoud water

Aandacht voor water

Niet alleen het riool heeft onderhoud nodig, ook vijvers en watergangen.

Het beheer en onderhoud daarvan wordt meegenomen in het groenbeheer van de gemeente Twenterand.

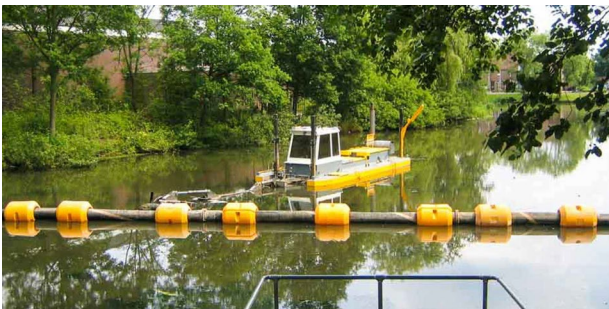
Taludbescherming

Bij de overstort van regenwater kan schade aan watergangen optreden.

Onderstaande foto's tonen wat er kan gebeuren zonder taludbescherming (links) en hoe dat wordt hersteld (rechts). Klik op de foto voor een uitvergroting.

Baggeren

In vijvers en watergangen ontstaat in de loop van de tijd bagger, onder andere door bladeren die in de herfst in het water vallen. In samenwerking met het waterschap wordt bagger verwijderd wanneer de functie van het water (bijvoorbeeld waterafvoer) door de bagger in gevaar komt.

Herstelwerkzaamheden

Bij het beheer van ons watersysteem (baggeren, onderhoud aan duikers en beschoeiing) kijken we naar de urgentie van de werkzaamheden en naar eventuele klachten.

Zwemwater

Zwemwater dat wordt gecontroleerd

Veilig en verantwoord zwemmen kunt u het beste doen in een zwembad. Als u wilt zwemmen in open water, maak dan gebruik van een aangewezen zwemwater. De kwaliteit van dit water wordt regelmatig gecontroleerd door de provincie Overijssel in samenwerking met het waterschap. In de gemeente Twenterand gaat het hierbij om de zwemvijver De Vlegge nabij Sibculo.

Actuele zwemwaterkwaliteit van buitenwateren vindt u op de website

www.zwemwater.nl

Wie controleert er en hoe vaak?

- de provincie onderzoekt jaarlijks open zwemwater op veiligheid
- het waterschap onderzoekt elke twee weken (in de periode van 1 mei tot 1 oktober) het water op de aanwezigheid van bacteriën.

Wanneer de waterkwaliteit niet aan de eisen voldoet, kan de provincie besluiten het zwemwater (tijdelijk) te sluiten.

Advies om niet in ander water te zwemmen

Andere wateren, zoals rivieren en stedelijk water, kunnen vervuild zijn. Ze worden niet onderzocht op veiligheid en zwemwaterkwaliteit. U zult daarom bij deze wateren ook geen informatie (zoals waarschuwingen) aantreffen. Daarom wordt geadviseerd alleen in aangewezen zwemwater te recreëren.

Klachten

De provincie controleert de zwemplassen en zwembaden steekproefsgewijs. Heeft u klachten, dan kan de provincie daarbij helpen. Als u vermoedt dat de veiligheid, hygiëne of waterkwaliteit niet in orde zijn, kunt u bellen met het telefoonnummer 038 425 24 23, of een e-mail sturen naar meldpunt@overijssel.nl.

U kunt ook meer lezen op de website van de [gemeente Twenterand](https://www.gemeentetwenterand.nl).

Riolering

Waarom riolering?

Riolering heeft een belangrijke functie in onze samenleving.

Het zorgt voor:

- schoner milieu, door het inzamelen en transporteren van afvalwater
- beperken van wateroverlast, door de afvoer van regenwater
- aantrekkelijk houden van woon-, bedrijfs- en recreatieomgeving
- voorkomen van ziekten en beschermen van de volksgezondheid (dé reden om riolen aan te leggen)

Het rioolstelsel

De riolering bestaat uit buizen, putten en pompen. In de gemeente Twenterand liggen gemengde en gescheiden stelsels. Drukriolering wordt vaak in het buitengebied toegepast om het afvalwater van boerderijen, woningen en bedrijven naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) te vervoeren.

Onder de diverse knoppen van het submenu leest u meer over de wonderlijke wereld van de riolering die vaak onzichtbaar voor ons is.

RWZI

Het milieu besparen

Een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) zuivert het afvalwater, dat via het riool wordt aangevoerd. Het schone water wordt teruggebracht naar vijvers, sloten en kanalen. Zo vervuilen we het milieu niet.

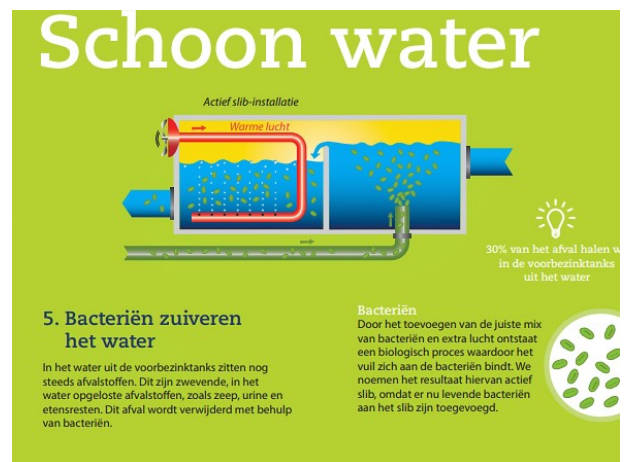

Grof afval verwijderen

Door mechanische zuivering wordt het grove afval, zoals papier, plastic en blad uit het rioolwater gezeefd en samen met het aanwezige zand afgevoerd. Daarna gaat het afvalwater het reinigingsproces in.

Reinigende bacteriën

Op de zuivering zijn bacteriën aanwezig die het water biologisch schoonmaken. De bacteriën zetten de aanwezige stoffen om naar minder schadelijke stoffen EN gebruiken het als voedsel voor hun eigen groei. De bacteriemassa wordt ook wel 'zuiveringsslib' genoemd. Zodra de bacteriën het vuil hebben gezuiverd wordt het slib gescheiden van het schone water. Nu kan het water terug de natuur in.

‘Nereda’

Op de RWZI van Vroomshoop gebruikt men de nieuwe technologie ‘Nereda’. Deze methode wordt ook gebruikt bij de aanpassing van de RWZI van Vriezenveen.

Bij de Nereda-technologie zuiveren bacteriën (die groeien in compacte korrels) het afvalwater. De korrels bieden grote voordelen voor chemicaliën- en energieverbruik. De technologie leidt tot lagere kosten en heeft verschillende prijzen gewonnen.

Waterschap Vechtstromen

Nederland telt bijna 400 RWZI's die door waterschappen worden beheerd. Onze gemeente ligt in het beheergebied van waterschap Vechtstromen

Het afvalwater van de kern Vriezenveen wordt gezuiverd op de RWZI in Vriezenveen. Het afvalwater van de kern Den Ham wordt gezuiverd op de RWZI in Den Ham. Het afvalwater van Westerhaar en Vroomshoop wordt gezuiverd op de RWZI in Vroomshoop. Daar gaat ook het afvalwater van Daarlerveen (gemeente Hellendoorn) heen.

Gemengd riool

Al het water in één buis

Een gemengde riolering is de meest eenvoudige en goedkope manier van water afvoeren. Al het afvalwater komt samen met het regenwater in één buis. Helaas gaat hierdoor ook veel schoon regenwater naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Het komt via de regenpijp of via kolken (de putjes in de straat of stoeprand) in het riool terecht.

Hevige buien

Bij hevige regen kan niet al het water in de buis. Het schone regenwater loopt dan, gemengd met het afvalwater, via zogenaamde overstorten in een vijver of sloot.

Dit kan leiden tot milieuvervuiling. Daarom heeft het de voorkeur om regenwater af te koppelen.

142 km gemengd riool

Van het Nederlandse riool is driekwart gemengd.

Ook in onze gemeente is het overgrote deel gemengd riool, in het totaal zo'n 142 km.

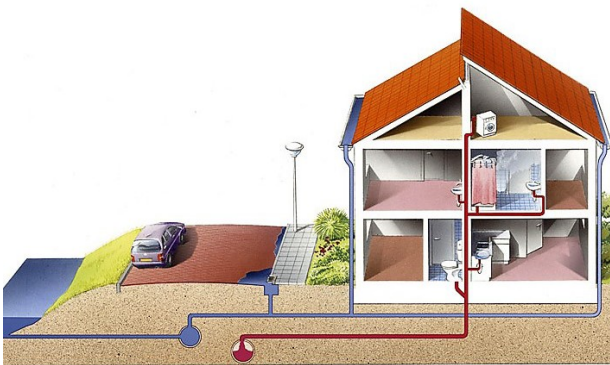
Toekomst

Duurzaamheid vinden we belangrijk. We willen zoveel mogelijk schoon regenwater opvangen waar het gevallen is. We gebruiken het om grondwater aan te vullen en om oppervlaktewater te verversen. En kiezen steeds meer voor een gescheiden riool en het afkoppelen van regenwater.

Gescheiden riool

Twée buizen

We willen zoveel mogelijk regenwater opvangen om grondwater aan te vullen en vijvers en sloten te verversen. Bij een gescheiden riolering komt het afvalwater in één buis en het regenwater in een andere buis. Hierdoor houden we deze twee stromen gescheiden. Inwoners en bedrijven moeten het afval- en regenwater gescheiden aanbieden op de perceelgrens.

Gescheiden

Bij gescheiden riolen gaat het afvalwater naar de waterzuivering. Het regenwater gaat via kolken (de putjes in de weg of stoeprand) het regenwaterriool in. Vervolgens gaat het regenwater rechtstreeks naar een sloot of vijver. Gemeente Twenterand heeft 30 km hemelwaterriool.

Aanleg gescheiden riool

Riolering bevindt zich normaal gesproken uit het zicht. Deze foto laat zien hoe gescheiden riolering wordt aangelegd. Op de groene buizen komen de 'kolken' voor afvoer van het regenwater. Door de bruine buizen wordt vuil water vervoerd.

Infiltratieriolen

Wanneer water goed in de bodem kan zakken leggen we ook wel eens een infiltratieriool aan. Dat is een buis met gaatjes waardoor het regenwater meteen aan het grondwater wordt toegevoegd. Gemeente Twenterand heeft 11 km infiltratieriool.

Toekomst

Duurzaamheid vinden we belangrijk. We willen onze vijvers en sloten zoveel mogelijk schoonhouden. Daarom kiezen we steeds vaker voor een gescheiden rioleringsstelsel. Indien nodig wordt het regenwater nog gezuiverd door een bodempassage of helofytenfilters.

Drukriool

Vrijvervalriolen versus drukriolen

Normale rioolbuizen lopen een beetje af. Het water wordt zo door de zwaartekracht – ofwel vrij verval – naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) getransporteerd. Als de buis de maximale diepte bereikt, pompt een gemaal het water omhoog. In een volgend riool stroomt het water dan vanzelf weer naar beneden.

Deze methode is niet aantrekkelijk in het buitengebied, waar het afvalwater grote afstanden aflegt zonder dat er nieuw rioolwater bijkomt.

Drukriolering in het buitengebied

Woningen in het buitengebied zijn daarom meestal aangesloten op een ander type riool, de drukriolering. Hierbij duwt een mini-gemaal het afvalwater door de buis: de persleiding. Een rioolgemaal pompt het afvalwater vervolgens naar de RWZI.

Als een pand aangesloten is op de drukriolering staan er groene kasten langs de weg, die vaak een rode storingslamp hebben.

159 km drukriool

Van het Nederlandse riool is één vierde deel drukriolering. De gemeente Twenterand heeft een groot buitengebied en heeft daarom naar verhouding veel drukriolering. In Twenterand ligt circa 159 km aan druk- en persleidingen en circa 218 km vrijvervalriool.

Toekomst

Drukriolering is aangelegd voor het afvoeren van uitsluitend afvalwater. In het buitengebied moeten bewoners en bedrijven zelf voor het regenwater zorgen. Het regenwater mag niet op de drukriolering worden aangesloten, want de drukriolering is daar niet op berekend.

Er zijn situaties waar het regenwater wel op de drukriolering is aangesloten. Dit zorgt voor storingen en is daarom een aandachtspunt. De insteek is om dit regenwater af te koppelen.

Gemalen

Afvalwater vervoeren

We verzamelen afvalwater in de riolering. Om het te reinigen, wordt het naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) van het waterschap getransporteerd. Dit gebeurt soms onder vrij-verval maar dit lukt niet altijd vanwege hoogteverschillen en afstanden. Om het afvalwater toch richting de RWZI te krijgen, maakt gemeente Twenterand gebruik van 36 rioolgemalen.

Grote en kleine gemalen

In Twenterand hebben we twee hoofdcategorieën gemalen:

- kleine gemalen (ofwel mini-gemalen), dit zijn pompputten in de drukriolering
- grote gemalen, dit zijn pompputten in de vrijvervalriolering

Deze vallen uiteen in diverse ondersoorten (zie de tweede tabel in '[riool in getallen](#)').

Foto's hieronder v.l.n.r (klik op de foto voor een uitvergroting):

1. klein 'opjaaggemaal' in de drukriolering
2. groot rioolgemaal: huisje bovengronds
3. groot rioolgemaal: pompkelder

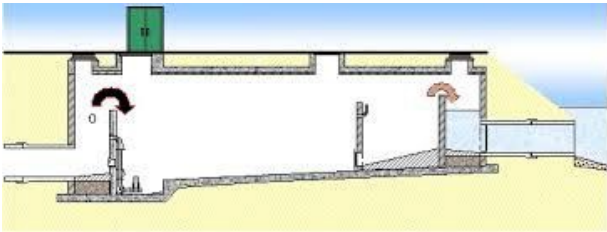
Bergbezinkbassins

Verontreiniging achterhouden

Een riooloverstort dient om (pieken van) overtollig water af te voeren naar het oppervlaktewater. Er komt dan veel verontreiniging mee. Daarom heeft de gemeente Twenterand 7 bergbezinkbassins aangelegd.

Deze hebben als doel:

1. water langer vast te houden tijdens de regenbui
2. schoner water naar sloten en vijvers te brengen en vuil water naar de RWZI

Hoe werkt het bergbezinkbassin

Bij extreme regen wordt het gemengde water (regen en de rest van het rioolwater) eerst in een grote betonnen bak of (kunststof) buis gebracht. In dit bergbezinkbassin zakt 50% van het vuil naar de bodem. Als het niet meer regent wordt het bassin leeggepompt. Relatief schoon water gaat dan naar de vijvers en de sloten. Het achtergebleven vuile water gaat terug in het riool en naar de waterzuivering.

Onderstaande foto toont een bergbezinkbassin in aanleg. De tweede foto toont dat er na aanleg bovengronds alleen een kleine kast zichtbaar blijft. (Klik op de foto's voor een uitvergroting).

Bergbezink-leiding

Soms wordt er van een bergbezink-leiding met overstortput gebruik gemaakt.

Onderstaande foto's tonen de aanleg van de put en de buis. (Klik op de foto voor een uitvergroting.)

Toekomst

Bij een gescheiden systeem, en dus afkoppeling van het regenwater, is een bergbezinkbassin niet meer nodig.

In de toekomst zullen de bergbezinkbassins dus langzaam maar zeker hun functie verliezen.

Onderhoud riolering

Onderhoud en beheer is van belang

Om er voor te zorgen dat het rioleringssysteem goed blijft werken is onderhoud noodzakelijk. Het systeem bestaat uit verschillende onderdelen. Die hebben allemaal hun eigen onderhoud nodig.

Vrijvervalriolering

Het riool reinigen we met een hogedrukspuit. Daarna inspecteren we met een camera de kwaliteit van het riool. Op basis van de inspecties bepalen we waar er herstelmaatregelen nodig zijn en er bijvoorbeeld een buis vervangen moet worden. Jaarlijks reinigen en inspecteren wij een deel van ons vrijvervalriolering.

Onderstaande foto's v.l.n.r.: (klik op de foto voor een uitvergroting)

- 1. inspectieput in groenstrook, deze moet zichtbaar blijven*
- 2. inspectieput ondergronds*
- 3. aanleg inspectieput met tijdelijke drainage*

Drukriolering en gemalen

Drukriolering bestaat uit een systeem van minigemalen en persleidingen. Het wordt toegepast in het buitengebied. Op een minigemaal worden één of meerdere woningen aangesloten. We inspecteren en reinigen de minigemalen (circa 700 stuks) jaarlijks. Waar nodig voeren we reparatiewerkzaamheden uit.

Ook onze rioolgemalen (circa 36 stuks) reinigen en inspecteren we eens per jaar. Een hogedrukspuit maakt de pompkamer schoon. Tegelijkertijd controleren we of het gemaal naar behoren werkt en voeren we reparaties uit als dit noodzakelijk is.

Kolken reinigen

Een vrachtwagen zuigt met een zuiginstallatie de straatkolken (putten) leeg. Dit gebeurt gemiddeld een keer per jaar, zodat we het regenwater goed kunnen blijven afvoeren.

Riool verbeteren op natuurlijke momenten

Bij rioolvervanging kijken we eerst welk probleem we ermee willen oplossen. We kiezen vervolgens een maatregel die past bij het doel dat we willen bereiken. Daarbij kijken we ook of we het kunnen combineren met andere werkzaamheden in de openbare ruimte (werk met werk maken).

Foto: In sommige gevallen is relinen (het versterken van de binnenkant van de bestaande buis door er een 'kous' doorheen te trekken) een goede maatregel.

Bij het ruimtelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld bij herinrichting) benutten we de mogelijkheden die de bovengrondse infrastructuur biedt om overtollig water te 'parkeren' op plaatsen waar het geen schade oplevert, bijvoorbeeld openbaar groen of een verlaagd speelterrein. Door bij herinrichting het straatpeil lager aan te leggen, creëren we ook bovengronds extra ruimte voor water.

Risicogestuurd beheer

Gericht op functioneren

Risicogestuurd rioolbeheer is één van de speerpunten van gemeente Twenterand en van de samenwerking tussen de 14 Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen.

Vervangen alleen wanneer nodig

Om goed te functioneren heeft het rioolsysteem onderhoud nodig en moeten er nu en dan onderdelen vervangen worden. Tot dusver werd het riool meestal vervangen op basis van leeftijd. In de nieuwe aanpak bepalen we het verwachte vervangingsmoment op basis van drie parameters:

- de werkelijke toestand van een riool op die locatie
- de mate van belangrijkheid van een riool
- waar het riool ligt (aan een riool onder een spoorweg worden hogere eisen gesteld dan aan een riool in een wegberm)

Kwaliteit en kostenbesparing

De gemeente Twenterand gaat in deze GRP-periode ervaring opdoen met risicogestuurd rioolbeheer. We gaan dus vervangen op basis van risico en dus op functioneren. Door verbetering van methodieken kunnen we nauwkeuriger bepalen hoe lang een riool meegaat en wat de gevolgen van bepaalde schades zijn. Door risicogestuurd rioolbeheer blijven de kosten maatschappelijk aanvaardbaar.

Riool in getallen

Meters vrijvervalriolering

In de tabel hiernaast staat het aantal meters vrijvervalriolering in de gemeente Twenterand (situatie voorjaar 2018).

Areaal vrijvervalriolen –Twenterand

Duikers	4 kilometer
Gemengd riool	142 kilometer
Hemelwaterriool	30 kilometer
Infiltratieriool	11 kilometer
Overstortriool	1 kilometer
Vuilwaterriool	30 kilometer
Totaal	218 kilometer

Areaal drukriolen –Twenterand

Drukleiding	142 kilometer
Persleiding	17 kilometer
Totaal	159 kilometer

Meters drukriolering

In de tabel hiernaast staat het aantal kilometers druk- en persleiding in de gemeente Twenterand (situatie voorjaar 2018).

Gemalen

De riolering bestaat niet alleen uit leidingen, maar ook uit diverse soorten gemalen, infiltratievoorzieningen en bergbezinkbassins. Hiernaast zie je het areaal van de gemeente Twenterand (situatie voorjaar 2018).

Infiltratievoorzieningen	9 stuks
Rioolgemalen	36 stuks
Drainagegemalen	3 stuks
Vijvergemaal	1 stuks
Ijsbaangemaal	1 stuks
Tunnelgemalen	3 stuks
Zwembadgemalen	2 stuks
Bergbezinkbassins	7 stuks
Bergbezinkleidingen	2 stuks
Minigemalen	702 stuks

Beleid

Beleid: 3 zorgplichten

Centraal in het beleid staan de 3 zorgplichten van de gemeente:

1. Afvalwaterzorgplicht
2. Regenwaterzorgplicht
3. Grondwaterzorgplicht

Deze 3 zorgplichten worden uitgelegd onder de knop 'Water' en ook in het GRP 2019-2023. Dat is het belangrijkste beleidsdocument in dit kader.

GRP 2019 - 2023

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) voor de periode 2019-2023 behandelt de gemeentelijke taken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Het geeft een integrale visie op het gebied van stedelijk water en riolering en is leidend voor het waterbeleid in de gemeente Twenterand. Ook het beheer en de benodigde financiële middelen komen aan de orde.

Onder de knop 'GRP 2019-2023' kunt u hierover meer lezen.

Twents Water Verbindt

De 14 Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen hebben in januari 2018 de visie "Twents Water verbindt, van waterwinst naar waterbewustzijn" ondertekend. Gezamenlijk wordt ingezet op de vier B's: Bescherming, Beleving, Bewustwording en Bundeling. Meer uitleg hierover vindt u onder de knop 'Samenwerking'.

Het document "Twents Water verbindt" kunt u [hier](#) downloaden.

http://twenterand.buro210.com/wp-content/uploads/2018/05/180111_visiedocument_2018-2028_def-1.pdf

Twenterand Samen Duurzaam Doen

Doelstellingen uit de 'Agenda Twenterand Samen Duurzaam Doen' zijn:

- Twenterand Energieneutraal in 2050
- Twenterand Circulair in 2050
- Twenterand Klimaatbestendig in 2050

Lees meer onder de knoppen 'Duurzaamheid & circulariteit' en 'Klimaatbestendig'.

Het document "Twenterand Samen Duurzaam Doen" kunt u [hier](#) downloaden.

Wettelijk kader

Er is allerlei wetgeving van toepassing als het gaat om water en riolering. Daarnaast worden er landelijk afspraken gemaakt, bijvoorbeeld in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Deze wet- en regelgeving vormt mede het kader waarbinnen de gemeente Twenterand handelt.

Meer informatie hierover vindt u onder de knop 'Wet- en regelgeving'.

GRP 2019-2023

GRP 2019-2023

In het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) legt Twenterand haar beleid vast voor een periode van 5 jaar. De 3 zorgplichten van de gemeente staan daarbij centraal. Het kader voor het GPR wordt onder andere bepaald door:

- wetgeving (zoals de Wet Milieubeheer en de Waterwet)
- landelijke afspraken en regels (zoals het 'Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie')
- afspraken en ambities van het Twents Waternet ('Twents Water verbindt')
- overig gemeentelijk beleid (zoals 'Twenterand Samen Duurzaam Doen')

1. Afvalwaterzorgplicht

We hebben als gemeente de plicht om het afvalwater in te zamelen en te transporteren. Dit doen we door het openbaar rioolsysteem aan te leggen, te onderhouden en te beheren. De waterschappen hebben de zorgplicht om het ingezamelde afvalwater te zuiveren.

In z'n algemeenheid legt de gemeente in de dorpskernen een openbaar vuilwaterriool aan en beheert dat ook. Uitzondering daarop is, dat ook gebruik gemaakt kan worden van afzonderlijke systemen of andere passende systemen (zoals IBA's = Individuele Behandeling van Afvalwater), indien daarmee dezelfde mate van milieubescherming wordt bereikt. In Twenterand zijn in het buitengebied op enkele plaatsen IBA's toegepast. De perceeleigenaar is dan zelf verantwoordelijk voor aanleg, beheer en onderhoud van de voorziening. Voor deze percelen wordt geen rioolheffing geheven.

Wanneer de technische levensduur van de IBA is verstreken, dient alsnog op de drukriolering te worden aangesloten (dat geldt voor woningen met een perceelgrens binnen de afstand van 40 m¹ van de riolering). Voor het maken van rioolaansluitingen worden op basis van nacalculatie de werkelijke kosten in rekening gebracht.

2. Regenwaterzorgplicht

De gemeente heeft een zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater. Op particulier terrein is primair de eigenaar van het terrein verantwoordelijk voor de opvang, verwerking en afvoer. De gemeentelijke zorgplicht treedt pas in werking als de eigenaren van percelen het regenwater redelijkerwijs niet zelf kunnen verwerken. De zorgplicht omvat niet meer dan een door de gemeente aangeboden voorziening waar het hemelwater in geloosd kan worden.

Beleidskeuzes van Twenterand inzake de regenwaterzorgplicht:

- Gemeente Twenterand wil in een aantal wijken, waarin de komende jaren herinrichtingsplannen (nieuwbouw of nieuwe bestrating) plaatsvinden, het hemelwater afkoppelen van de gemengde rioolstelsels, mits dit op een doelmatige manier en tegen acceptabele kosten te realiseren is.
- Bij drukriolering mag in geen enkel geval hemelwater worden aangeboden. Perceeleigenaren dienen eventueel op hun riolering aangesloten hemelwater af te koppelen. Hemelwater verstoort de goede werking van het drukrioleringssysteem.
- Nieuwbouw dient te voldoen aan het Bouwbesluit en levert hemelwater en afvalwater gescheiden aan op de erfgrans, mits het hemelwater niet redelijkerwijs op eigen perceel in de bodem kan infiltreren of naar oppervlaktewater kan worden afgevoerd.
- Bij nieuwe woningen of bedrijven waarvan het perceel grenst aan oppervlaktewater, dient schoon verhard oppervlak (van bijvoorbeeld bestrating en daken) zoveel mogelijk rechtstreeks af te voeren naar dit oppervlaktewater. De perceeleigenaar dient de gemeente en het waterschap op de hoogte te stellen van de voorgenomen lozingssituatie.
- Bij nieuwbouw en verbouw dient zo min mogelijk gebruik te worden gemaakt van uitloogbare materialen en metalen (zoals koper, lood en zink) om uitloging en verspreiding van deze stoffen in oppervlaktewater of de bodem te voorkomen. Middels voorlichting en communicatie moet dit bij inwoners van Twenterand bekend worden gemaakt.
- Bovenstaande betekent dat bij incidentele nieuwbouw de onderzoekplicht bij de particulier ligt. De particulier dient gemotiveerd aan te geven bij het indienen van de bouwvergunning, wat er met het hemelwater gebeurt. De gemeente gaat er vanuit dat hiervoor geen aparte hemelwaterverordening noodzakelijk is.

3. Grondwaterzorgplicht

De gemeente heeft een zorgplicht voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken (voor zover dit doelmatig is en het niet de verantwoordelijkheid is van waterschap of provincie om maatregelen te nemen). Dit is een inspanningsplicht. De gemeente is niet verantwoordelijk voor handhaving van het grondwaterpeil.

De wet geeft aan dat de burger met grondwateroverlast bij de gemeente terecht moet kunnen, wij zijn het eerste aanspreekpunt voor de burger.

Belangrijk uitgangspunt in de wetgeving is de verantwoordelijkheid, die de perceeleigenaar op eigen terrein heeft. Bij grondwaterproblemen mag in de eerste plaats van de perceeleigenaar worden verwacht, dat hij de vereiste (waterhuishoudkundige en/of bouwkundige) maatregelen neemt.

Deze verantwoordelijkheid geldt ook voor de gemeente als eigenaar van de openbare ruimte.

De taakverdeling wordt als volgt:

- **De burger** (huiseigenaar) is verantwoordelijk voor eigen bouwwerken en eigen grond. Zo moet zijn pand voldoen aan de waterdichtheidseisen uit het Bouwbesluit. Ook is hij zelf verantwoordelijk voor ontwateringsvoorzieningen op het eigen terrein, daarbij rekening houdend met de burens.
- **De bouwpraktijk** (van ontwerpers tot uitvoerders) houdt meer rekening met het grondwater en realiseert waterbestendige woningen en gebouwen.
- **De gemeente** heeft een centrale rol en een waterloket waar burgers terecht kunnen met klachten en vragen over grondwater. De gemeente zorgt ervoor dat de vragen adequaat worden afgehandeld door de aangewezen partij. In de optimale situatie zoekt de gemeente ook actief contact met bewoners over de grondwatersituatie in hun straat of wijk. Zo nodig zorgt de gemeente voor een doelmatige inzameling en afvoer van overtollig grondwater, een taak die wettelijk verankerd is.
- **Het Rijk** is verantwoordelijk voor de wettelijke verankering van de zorgplicht voor gemeenten en zorgt dat gemeenten de benodigde financiële middelen voor de invulling van die zorgplicht kunnen genereren. Het Rijk moet de noodzakelijke juridische, fiscale en financiële aanpassingen realiseren.
- **Het waterschap** is als beheerder van het watersysteem verantwoordelijk voor het oppervlaktewatersysteem. Onder andere door het opstellen en actualiseren van peilbesluiten en streefpeilen worden grondwaterproblemen in stedelijk gebied opgelost of voorkomen. Het waterschap coördineert waar nodig de inbreng van (grond)waterkennis; het waterschap is tevens vergunningverlener voor onttrekkingen tot 150.000 m³/jaar.
- **De provincie** heeft een belangrijke rol in de preventie van (nieuwe) grondwateroverlast, onder andere door het bevorderen van een goede watertoets. Zij controleert of gemeenten in hun ruimtelijke plannen voldoende rekening houden met het wateradvies. Ook brengt de provincie in kaart wat de effecten zijn op steden en dorpen als grondwaterwinningen stoppen. Bovendien neemt zij in vergunningen voor grondwateronttrekkingen de plicht op dat vergunninghouders tijdig melden wanneer ze een winning stoppen.
- **Drinkwaterbedrijven** en andere grote onttrekkers zullen hun voornemen om een onttrekking stop te zetten vroeg melden bij de provincie. Bestaande en nieuwe onttrekkingen kunnen een bijdrage leveren aan het oplossen van grondwateroverlast. Daarbij zal nadrukkelijk worden gezocht naar duurzame toepassing van het overtollige grondwater. Provincies geven hiervoor de criteria in hun grondwater- en onttrekkingsbeleid.

Hoofddoelen planperiode

De hoofddoelen voor de planperiode zijn:

1. Duurzame bescherming volksgezondheid: de aanleg en het beheer van voorzieningen voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater bewerkstelligt dat verontreinigd afvalwater uit de directe leefomgeving wordt verwijderd;
2. Meerwaarde leveren aan een goede leefomgeving: riolering en drainage zorgen voor ontwatering van de bebouwde omgeving en voorkomen overlast door naast het afvalwater van huishoudens en bedrijven waar dat nodig is ook regenwater en grondwater in te zamelen en af te voeren;
3. Duurzame bescherming van natuur en milieu: door de aanleg van riolering of individuele afvalwatersystemen wordt de directe ongezuiverde lozing van afvalwater op bodem of oppervlaktewater voorkomen.

Risicogestuurd beheer

In het nieuwe GRP kiest Twenterand voor een risico-gestuurde aanpak. Dat betekent dat riolen met een groter risico van disfunctioneren sneller worden vervangen dan riolen met een kleiner risico. Een groot riool onder een drukke asfaltweg mag niet instorten, terwijl de gevolgen van instorten van een klein riool onder een grasveld veel kleiner zijn.

De belangrijkste conclusie uit de studie naar risicogestuurd beheer is dat op de langere termijn een verlaging van de vernieuwingskosten (vervanging en renovatie) mogelijk is door risicogestuurd te gaan werken. Een besparing van de vernieuwingskosten in de orde grootte van 40% lijkt mogelijk bij vergelijking met het huidige beleid waarbij riolen na 60 jaar worden vervangen. Bij risicogestuurd beheer wordt de leeftijd van minder belangrijke riolen verlengd en die van belangrijke riolen in sommige gevallen verkort ten opzichte van het huidige beleid.

De toestand van het huidig areaal is goed in beeld gebracht door middel van inspecties.

Met de risicoanalyse is inzicht verkregen in:

- de huidige kwaliteit van de riolen
- de mate van belangrijkheid van de riolen
- de schadebeoordeling van de riolen
- de toelaatbare schadepunten
- de beschikbare en benodigde budgetten

Door risicogestuurd te beheren neemt de kans op een calamiteit in de minder belangrijke riolen toe. Daarvoor zijn risicogelden gereserveerd. Ook kan het aantal reparaties in de komende jaren wat toenemen, doordat de minder belangrijke riolen langer blijven liggen. Ook voor reparaties dient daarom een hoger budget te worden gereserveerd dan voorheen.

Maatregelen planperiode

Concrete maatregelen die in de planperiode 2019-2023 worden uitgevoerd:

- we onderhouden en beheren het bestaande rioleringssysteem zodat het goed functioneert
- we voeren verbeteringsprojecten uit op basis van risicoberekeningen op wateroverlast en risicogestuurd beheer (zie 'vernieuwingsprojecten wijken')
- we zetten diverse zaken in gang vanuit de Agenda Samen Duurzaam Doen (stresstesten, risicodialoog, werken aan meer waterbewustzijn, noodzakelijke kleine aanpassingen van de openbare ruimte)
- we consulteren de provincie Overijssel en Vitens bij aanleg c.q. vervanging van riolering in grondwaterbeschermingsgebieden
- we hebben inzicht in de ligging van hemelwaterriolering en infiltratievoorzieningen in intrekgebieden, zodat bij calamiteiten duidelijk is welke maatregelen genomen moeten worden
- we sporen foutieve aansluitingen bij nieuwe afkoppelprojecten op (vooral ondergronds) en lossen die op

In onderstaande projecten wordt de gehele riolering vervangen, waarbij ook het verharde oppervlak wordt afgekoppeld. De projectenlijst is opgesteld vanuit de noodzaak voor vervanging van de rioolbuizen en om de effecten van heviger piekbuien beter te kunnen opvangen.

2019

- Vroomshoop Maurits- en Marijkestraat
- Westerhaar P.M. Hackstraat e.o.
- Vriezenveen Westeinde (tussen de kruising met de Aadorpweg/Nieuwe Daarlerveenseweg en het kanaal Almelo-de Haandrik)

2020

- Vriezenveen Dunantstraat/Begherstraat
- Westerhaar Hoofdweg thv Sluiskade

2021

- Vriezenveen, centrum, omgeving gemeentehuis
- Vroomshoop, tussen Churchillstraat en Linderveld
- Westerhaar, Hoofdweg

2022

- Vriezenveen, Koningin Julianalaan e.o.

2023

- ♦ Vriezenveen, Het Slot

Kostendekkingsplan, ideaalcomplex en rioolheffing

Voor de planperiode 2019-2023 is er een kostendekkingsplan (KDP) gemaakt. In het KDP zijn alle kosten opgenomen die worden gemaakt voor water/riolering. Dat zijn de kosten voor onder andere onderhoud en beheer, maar ook voor de aanleg van vernieuwingsprojecten en personeelskosten.

Daarbij werken we met het zogenoemde 'ideaalcomplex'. Dit betekent dat we niet meer afschrijven op investeringen, maar investeringen direct uit de voorziening betalen. Op basis van dit alles is de rioolheffing bepaald. Die blijft gedurende 2019-2023 hetzelfde, behoudens inflatiecorrectie. Burgers en bedrijven worden dus niet geconfronteerd met een onverwachte stijging van de rioolheffing. Hier hechten we als gemeente Twenterand sterk aan.

Wet- en regelgeving

Wettelijk kader

Er zijn meerdere wetten en regels van toepassing als het gaat om afvalwater, regenwater, grondwater en de zorgplichten van de gemeente op dit gebied.

Daarbij kunnen we onderscheid maken tussen drie invalshoeken:

- water
- milieu
- ruimtelijke ordening en bouwen

Wet Milieubeheer - zorgplicht rioolwater

De taken en verplichtingen die de gemeente heeft op het gebied van riolering staan in de Wet Milieubeheer. Het opstellen van een Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) is een van de verplichtingen uit deze wet.

Het GRP beschrijft onder andere welke voorzieningen voor riolering in beheer zijn, de effecten van deze voorzieningen op het milieu, de kosten die nodig zijn voor het beheer en onderhoud en hoe de kosten gedekt worden.

Waterwet - zorgplicht regenwater en grondwater

In december 2009 is de Waterwet in werking getreden, die 8 wetten vervangt en integreert. In de Waterwet staan de gemeentelijke zorgplichten voor regenwater en grondwater. Voor de uitvoering van deze zorgplichten krijgt de gemeente de mogelijkheid om bij verordening regels op te stellen met betrekking tot het lozen van afvloeiend regenwater en grondwater.

Gemeentewet - rioolheffing

De wettelijke kaders rond de rioolheffing zijn vastgelegd in de Gemeentewet. Op basis hiervan kan een gemeente keuzes maken hoe zij de rioolheffing opbouwt.

Gemeente Twenterand doet dit op basis van kostprijs. De totale rioolheffing mag nooit meer bedragen dan het bedrag dat nodig is voor de uitvoering van de gemeentelijke watertaken.

Omgevingswet - 2021

Naar verwachting treedt in 2021 de Omgevingswet in werking. Deze wet bundelt 26 wetten voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Circa 4.700 artikelen worden teruggebracht tot 350 artikelen. Ook de Wet milieubeheer en de Waterwet gaan op in de Omgevingswet.

De drie zorgplichten voor afvalwater, regenwater en grondwater blijven van kracht. De beleidsvrijheid van gemeenten en waterschappen neemt toe. Dat vraagt, nog meer dan nu al gebruikelijk, om regionale afstemming.

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten hebben afgesproken waterveiligheid en klimaatbestendigheid integraal mee te gaan wegen bij ruimtelijke ontwikkelingen (bestuursovereenkomst Deltaprogramma 2014). De ambitie is dat in 2020 klimaat-bestendig handelen en waterrobuust inrichten een integraal onderdeel van hun beleid en handelen is, zodat Nederland in 2050 daadwerkelijk klimaatbestendig is ingericht.

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018 bevat een gezamenlijk plan van deze partijen, dat de aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen versnelt en intensificeert.

De stappen die in de komende periode gezet moeten worden zijn:

- uitvoeren stresstesten
(kwetsbaarheden in beeld brengen)
- globale maatregelen bepalen
- uitkomsten delen (risicodialoog)
- bewustzijn vergroten
- uitvoeringsagenda opstellen
- nieuw beleid formuleren, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet en omgevingsgericht werken

Contact

Contactgegevens

Bezoekadres: Manitobaplein 1, 7671 GS Vriezenveen

Postadres: Postbus 67, 7670 AB Vriezenveen

Algemeen nummer: (0546) 840 840

Website gemeente Twenterand

Contactformulier

Heeft u een vraag over riolering en/of water?

Vul dan onderstaand contactformulier in.

Wij nemen zo snel mogelijk contact met u op.

Meer weten?

Meer informatie over de waterketen?

U vindt hier enkele filmpjes, websites en handige folders over water en riolering.

Klik op een website

www.riool.net

www.vechtstromen.nl

www.wdodelta.nl

www.vitens.nl

www.overijssel.nl

www.riool.info/home

Klik op een filmpje

[Rioned help mijn riool doet het niet](#)

[Rioned water wie zijn daar allemaal mee bezig](#)

[Rioned het regent, het regent](#)

[Rioned regenwater gebruik het in de tuin](#)

[Rioned water op straat n hevige regenval](#)

Klik op een plaatje voor een brochure

Scholen

Wil je voor school bezig met zijn met het thema water? Zoek je informatie voor een spreekbeurt of (profiel)werkstuk? Op [deze website](#) staat veel informatie geschikt voor alle leeftijden over drinkwater, afvalwater, regenwater, grondwater, oppervlaktewater, riolering en waterzuivering.